

ZARZĄDZENIE
Nr R-014 / 26 / 2001

REKTORA
AKADEMII EKONOMICZNEJ
z dnia 25 czerwca 2001 roku

**w sprawie szczegółowych obowiązków i odpowiedzialności pracowników
i studentów w zakresie przestrzegania przepisów bezpieczeństwa i
higieny pracy w Akademii Ekonomicznej w Krakowie.**

Na podstawie § 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 marca 1998 roku w sprawie przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy w szkołach wyższych (Dz. U. Nr 37, poz. 209) w związku z rozdziałem X ustawy z dnia 26 czerwca 1974 roku - Kodeks Pracy z późniejszymi zmianami i rozdziałem IX Regulaminu Pracy Akademii Ekonomicznej w Krakowie obowiązującym od dnia 16 czerwca 1997 roku z późniejszymi zmianami, zarządza się co następuje:

§ 1

1. Wszystkich pracowników oraz studentów obowiązuje na terenie Uczelni przestrzeganie przepisów i zasad z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy.
2. Przepisy zarządzenia stosuje się również do zajęć organizowanych przez Uczelnię poza jej terenem.
3. Nieprzestrzeganie lub naruszenie przepisów, o których mowa ust. 1 i 2. powoduje określone skutki służbowe i prawne.
4. Przepisy zarządzenia dotyczące studentów stosuje się odpowiednio do osób pobierających naukę lub odbywających zajęcia praktyczno - techniczne w Uczelni.

§ 2

W celu zapewnienia pracownikom i studentom bezpiecznych i higienicznych warunków pracy i nauki, dziekani mają obowiązek w szczególności :

1. Egzekwować przestrzeganie przez pracowników i studentów obowiązujących przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy.
2. Zagwarantować, aby stanowiska pracy i miejsca, w których prowadzi się działalność naukowo-dydaktyczną, były zorganizowane zgodnie z przepisami i zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy.
3. Zagwarantować pracownikom i studentom niezbędne środki ochrony indywidualnej w zależności od rodzaju zajęć i występujących zagrożeń.
4. Informować pracowników o rozpoznanych zagrożeniach i o ryzyku zawodowym oraz zasadach ochrony przed tymi zagrożeniami.
5. Współpracować z Inspektorem BHP w zakresie szkolenia bhp pracowników i studentów.
6. Zapewnić nadzór lub obecność innej osoby posiadającej odpowiednie przygotowanie gwarantujące przeprowadzenie zajęć zgodnie z przepisami i zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy.
7. Kierować na profilaktyczne badania lekarskie podległych pracowników i studentów oraz egzekwować ich wykonanie.

8. Kierować na specjalistyczne szkolenie w zakresie podstawowych zasad udzielania pierwszej pomocy osoby prowadzące zajęcia w warsztatach, pracowniach specjalistycznych, laboratoriach oraz zajęcia wychowania fizycznego.
9. Uczestniczyć w planowanych szkoleniach bhp oraz kierować podległych pracowników na szkolenia bhp.
10. Podejmować decyzję w sprawie zawieszenia zajęć lub ich przerwania w związku ze stwierdzonym zagrożeniem bezpieczeństwa.

Ponadto dziekani odpowiadają za :

1. Warunki bezpieczeństwa podczas badań pilotażowych, eksperymentów chemicznych, fizycznych lub innych mogących stanowić zagrożenie dla życia i zdrowia przebywających w pobliżu osób.
2. Sporządzenie szczegółowych instrukcji dla działań określonych w pkt.1 w porozumieniu z Inspektorem BHP.
3. Organizowanie procesu nauczania w taki sposób, aby studenci mieli maksymalnie ograniczony kontakt z czynnikami szkodliwymi lub niebezpiecznymi dla zdrowia oraz współdziałanie ze służbą zdrowia w zakresie rozpoznania warunków środowiskowych i przeprowadzania specjalistycznych badań lekarskich w związku z kontaktem lub narażeniem studiujących na czynniki niebezpieczne lub szkodliwe.

§ 3

Kierownicy katedr, zakładów, pracowni, zespołów dydaktycznych i badawczych, laboratoriów oraz kierownicy jednostek ogólnouczelnianych, międzywydziałowych, centrów i innych jednostek organizacyjnych, mają obowiązek zapewnić bezpieczne i higieniczne warunki pracy i nauki wszystkim pracownikom i studentom na terenie jednostki oraz na zajęciach organizowanych przez tę jednostkę poza jej terenem, a w szczególności mają obowiązek:

1. Egzekwować przestrzeganie przez pracowników i studentów obowiązujących przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy.
2. Przydzielania i dbania o sprawność środków ochrony indywidualnej dla pracowników i studentów.
3. Informowania pracowników o rozpoznanych zagrożeniach i o ryzyku zawodowym oraz o zasadach ochrony przed tymi zagrożeniami.
4. Dopilnowania, aby podlegli pracownicy uczestniczyli w planowanych szkoleniach bezpieczeństwa i higieny pracy.
5. Uczestniczenia w szkoleniach z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy.
6. Kierowania podległych pracowników na obowiązkowe profilaktyczne badania lekarskie oraz egzekwowania ich wykonania.
7. Organizowania, przygotowania oraz prowadzenia prac dydaktyczno-naukowych z uwzględnieniem zabezpieczenia pracowników i studentów przed wypadkami chorobami zawodowymi i innymi chorobami.
8. Dbania o bezpieczny i higieniczny stan pomieszczeń i wyposażenia technicznego oraz o sprawność środków ochrony zbiorowej i ich właściwe stosowanie, w tym:
 - a) ponoszenie odpowiedzialności za podręczny sprzęt gaśniczy i agregaty gaśnicze, jego dostępność, także za sprzęt sygnalizacji ppoż. oraz utrzymywanie tego sprzętu w pełnej sprawności do użycia.
 - b) utrzymywanie w należytym stanie dróg ewakuacyjnych oraz innych dróg i przejść, w sposób nie stwarzający zagrożeń dla użytkowników, a także w zgodności z wymaganymi przepisami techniczno-budowlanymi,
 - c) dopilnowanie, aby spełnione zostały warunki dotyczące oświetlenia, wentylacji, ogrzewania i powierzchni użytkowej zgodnie z obowiązującymi przepisami.
 - d) dopilnowanie, aby wyposażenie pomieszczeń w instalacje i urządzenia sprzęt oraz meble nie stanowiło zagrożeń dla osób z nich korzystających,

- e) sporządzanie szczegółowych instrukcji zawierających postanowienia dotyczące zapobiegania zagrożeniu dla zdrowia i życia ludzkiego w związku z prowadzonymi badaniami chemicznymi, fizycznymi, biologicznymi i innymi,
 - f) oznakowanie i zabezpieczenie pomieszczeń, do których wzbroniony jest dostęp osobom nieuprawnionym i niezatrudnionym,
 - g) wyposażenie apteczek w niezbędne środki farmaceutyczne i materiały medyczne wraz z instrukcją o zasadach udzielania pierwszej pomocy oraz bieżące uzupełnianie w materiały i środki których okres ważności nie upłynął,
 - h) wyposażenie kierowanej przez siebie jednostki w niezbędne przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy,
 - i) dopilnowanie aby maszyny i inne urządzenia były wyposażone w zabezpieczenia chroniące przed urazami, działaniem substancji szkodliwych dla zdrowia, porażeniem prądem elektrycznym, szkodliwymi wstrząsami nadmiernym hałasem, działaniem wibracji lub promieniowaniem oraz powinny być utrzymane w stanie zapewniającym pełną sprawność działania i bezpieczeństwo pracy.
 - j) dopilnowanie, aby maszyny i inne urządzenia techniczne czasowo niesprawne, uszkodzone lub pozostające w naprawie były wyraźnie oznakowane i zabezpieczone w sposób uniemożliwiający ich uruchomienie,
 - k) wywieszenie przy maszynach i innych urządzeniach technicznych w widocznym i dostępnym miejscu instrukcji obsługi, uwzględniającej zasady i przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy.
9. Opracowania oraz umieszczenia w widocznym i łatwo dostępnym miejscu regulaminu porządkowego, określającego szczegółowe przepisy i zasady użytkowania pomieszczenia pracowni, laboratorium itp.) oraz zasady bezpieczeństwa i higieny pracy.
 10. Organizowania pracy w podległej jednostce w taki sposób, aby wszystkie zajęcia odbywały się pod nadzorem osoby posiadającej odpowiednie przygotowanie gwarantujące przeprowadzenie ich zgodnie z przepisami i zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy.
 11. Organizowania pracy w kontakcie z truciznami, środkami chemicznymi, materiałem biologicznym oraz promieniowaniem w taki sposób, aby odbywało się to zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami.
 12. Dopilnowania, aby stosowane w podległej jednostce organizacyjnej wszelkie materiały niebezpieczne, które mogą stanowić zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi, były wyraźnie oznakowane, przechowywane w zamkniętych pomieszczeniach i miejscach do tego przystosowanych, w opakowaniach chroniących przed ich szkodliwym lub niebezpiecznym działaniem.
 13. Zgłaszania swoim przełożonym oraz służbie bhp, wszelkich wypadków pracowniczych i studenckich, a także wypadków innych osób, które miały miejsce na terenie podległej jednostki organizacyjnej.

§ 4

Osoby prowadzące zajęcia są zobowiązane do zapewnienia studentom bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, a w szczególności do:

1. Dopilnowania, aby studenci i inne osoby przebywające podczas trwania zajęć stosowały niezbędne środki ochrony indywidualnej i zbiorowej.
2. Dopilnowania, aby spełnione były warunki dotyczące wentylacji, oświetlenia ogrzewania i powierzchni użytkowej.
3. Dopilnowania, aby miejsce w którym mają być prowadzone zajęcia, stan wyposażenia miejsca(pomieszczenia), tj. mebli sprzętu, urządzeń i instalacji nie stanowił zagrożenia dla osób w nim przebywających: w przypadku gdy miejsce lub stan ww. wyposażenia stwarza zagrożenie, prowadzący zajęcia nie dopuszcza do zajęć lub przerywa je i powiadamia o tym bezpośredniego przełożonego.
4. W razie niemożliwości osobistego przebywania na zajęciach dydaktycznych, zapewnienia nadzoru innej osoby, posiadającej odpowiednie przygotowanie

gwarantujące, że zajęcia odbędą się zgodnie z przepisami i zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy.

5. Nabycia umiejętności w zakresie udzielania pierwszej pomocy :obowiązek ten dotyczy prowadzących zajęcia w warsztatach, pracowniach specjalistycznych, laboratoriach oraz z wychowania fizycznego.
6. Sprawdzenia przed rozpoczęciem zajęć i dopuszczeniem do nich studentów oraz innych osób, czy stan techniczny maszyn i urządzeń oraz instalacji elektrycznej, a także stan laboratorium lub pracowni specjalistycznej nie stwarza zagrożenia dla życia i zdrowia studentów.
7. Zaznajomienia studentów z przepisami i zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy oraz obowiązującym regulaminem porządkowym przed dopuszczeniem ich do zajęć przy maszynach i innych urządzeniach technicznych oraz laboratoriach i pracowniach specjalistycznych; powyższy fakt powinien być odpowiednio udokumentowany.
8. W razie wypadku udzielenie fachowej pomocy, zabezpieczenie miejsca wypadku i powiadomienie bezpośredniego przełożonego i służby bhp.
9. Za bezpieczeństwo studentów w trakcie prowadzonych zajęć odpowiada osoba prowadząca zajęcia.

§ 5

Kierownik Studium Wychowania Fizycznego i Sportu jest obowiązany do utrzymywania w stanie zapewniającym bezpieczne i higieniczne użytkowania obiektów,urządzeń i terenów sportowych, a także do zapewnienia nadzoru upoważnionych osób podczas realizacji zajęć z wychowania fizycznego oraz wszelkiego rodzaju zawodów sportowych organizowanych przez Akademię Ekonomiczną na zasadach określonych w odrębnych przepisach.

1. Kierownik SWFiS ma obowiązek kierować na specjalistyczne szkolenie w zakresie podstawowych zasad udzielania pierwszej pomocy osoby prowadzące zajęcia wychowania fizycznego, szkolenia takie organizować będzie Inspektorat BHP.

§ 6

Dyrektor Administracyjny Akademii Ekonomicznej jest zobowiązany do zapewnienia pracownikom administracji bezpiecznych i higienicznych warunków pracy, a w szczególności do zapewnienia, by budynki i pomieszczenia wszystkich jednostek administracji Uczelni i przynależne do nich tereny i urządzenia spełniały wymagania przepisów techniczno-budowlanych oraz ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, a także do zapewnienia :

1. Wyposażenia budynków i obiektów w odpowiedni sprzęt gaśniczy i agregaty ,utrzymania pomieszczeń higieniczno-sanitarnych w pełnej sprawności i czystości.
2. Aby obiekty i pomieszczenia wszystkich jednostek administracji, a w szczególności sekretariaty były wyposażone w apteczki zaopatrzone w niezbędne środki farmaceutyczne i materiały medyczne oraz instrukcje udzielania pierwszej pomocy.
3. Utrzymania w należytym stanie dróg ewakuacyjnych i innych dróg oraz przejść dla pieszych, zgodnie z wymaganiami przepisów techniczno-budowlanych.
4. Należytego oświetlenia, wentylacji, ogrzewania pomieszczeń jednostek administracji oraz należytego ich wyposażenia w meble sprzęty i i urządzenia nie stanowiące zagrożenia dla korzystających.
5. Odpowiedniego oznakowania i zabezpieczenia miejsc pracy oraz pomieszczeń, do których jest wzbroniony wstęp osobom nieuprawnionym.
6. Przestrzegania przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy przez podległych pracowników i innych osób upoważnionych do przebywania w obiektach, którymi administruje,a także na terenie Uczelni.
7. Zagwarantowania podległym pracownikom niezbędnych środków ochrony indywidualnej i zbiorowej, w zależności od wykonywanych czynności i rodzaju zagrożeń.

8. Informowania pracowników o rozpoznanych zagrożeniach i o ryzyku zawodowym oraz o zasadach ochrony przed tymi zagrożeniami.
9. Nadzorowanie szkoleń z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy dla bezpośrednio podległych pracowników.
10. Nadzorowanie i egzekwowanie wykonania profilaktycznych badań lekarskich bezpośrednio podległych pracowników.

Dyrektor Administracyjny Akademii Ekonomicznej ponadto:

1. Uczestniczy w szkoleniu z dziedziny bezpieczeństwa i higieny pracy.
2. Kieruje w imieniu Rektora Uczelni pracami Komisji ds. Bezpieczeństwa i Higieny Pracy.
3. Uczestniczy w tworzeniu uczelnianego planu poprawy warunków bezpieczeństwa i higieny pracy i nadzoruje jego realizację.

§ 7

Kierownik Działu Technicznego, kierownik domu studenckiego, odpowiada za stan techniczny podległych budynków i innych obiektów oraz pomieszczeń wraz z przynależnymi im terenami i urządzeniami, także w zakresie spełnienia wymagań przepisów techniczno-budowlanych oraz ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, stan instalacji oraz sprzętów i urządzeń w domach studenckich w taki sposób aby nie stanowiły one zagrożenia dla osób tam mieszkających i pracujących oraz jest zobowiązany do:

1. Utrzymywania we wszystkich podległych obiektach w należyтым stanie dróg ewakuacyjnych oraz innych dróg i przejść, w sposób nie stwarzający zagrożeń dla użytkowników, a także w zgodności z wymaganymi przepisami techniczno-budowlanymi.
2. Zapewnienia by w pomieszczeniach mieszkalnych przypadało 5 m kwadratowych powierzchni mieszkalnej na jedną osobę.
3. Utrzymania pomieszczeń w domach studenckich we właściwym stanie sanitarnym oraz do zapewnienia by oświetlenie pomieszczeń, wentylacja, instalacja elektryczna i gazowa jak i inne urządzenia techniczne odpowiadały Polskim Normom.
4. Zapewnienia w domach studenckich wydzielonych pomieszczeń przeznaczonych na indywidualną naukę oraz świetlice.

§ 8

Do obowiązków kierowników działów, sekcji, dziekanów, sekretariatów oraz kierowników warsztatów technicznych i brygadzystów należy:

1. Dbanie o sprawność i właściwe wykorzystanie środków ochrony indywidualnej przeznaczonych dla pracowników.
2. Kierowanie pracowników na szkolenie z zakresu bhp zgodnie z planem szkolenia.
3. Informowanie podległych pracowników o zagrożeniach i o ryzyku zawodowym oraz o zasadach ochrony przed tymi zagrożeniami.
4. Uczestniczenie w obowiązkowych szkoleniach z zakresu bhp.
5. Kierowanie pracowników na profilaktyczne badania oraz egzekwowanie ich wykonania.
6. Egzekwowanie od podległych pracowników przestrzegania przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy.
7. Dbanie o bezpieczny i higieniczny stan pomieszczeń i wyposażenia technicznego oraz o sprawność środków ochrony zbiorowej, w tym :
 - a) ponoszenie odpowiedzialności za podręczny sprzęt gaśniczy i agregaty gaśnicze, jego dostępność, także za sprzęt sygnalizacji ppoż. oraz utrzymanie tego sprzętu w sprawności,
 - b) utrzymanie w należyтым stanie dróg ewakuacyjnych oraz innych dróg i przejść w sposób nie stwarzający zagrożeń dla użytkowników, a także w zgodności z wymaganymi przepisami techniczno-budowlanymi,

- c) dopilnowanie, aby spełnione zostały warunki dotyczące oświetlenia, wentylacji, ogrzewania i powierzchni użytkowej zgodnie z obowiązującymi przepisami,
 - d) dopilnowanie, aby wyposażenie pomieszczeń w instalacje i urządzenia, sprzęt oraz meble nie stanowiło zagrożeń dla osób z nich korzystających,
 - e) oznakowanie i zabezpieczenie pomieszczeń do których wzbroniony jest dostęp osobom niezatrudnionym lub nieuprawnionym, wyposażenie apteczek w niezbędne środki farmaceutyczne i materiały medyczne wraz z instrukcją o zasadach udzielania pierwszej pomocy oraz bieżące uzupełnianie w materiały i środki których okres ważności nie upłynął,
 - f) wyposażenie kierowanej przez siebie jednostki w niezbędne przepisy oraz instrukcje z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy,
 - g) dopilnowanie, aby maszyny i inne urządzenia były wyposażone w zabezpieczenia chroniące przed urazami, działaniem wibracji lub promieniowaniem oraz powinny być utrzymane w stanie zapewniającym pełną sprawność działania i bezpieczeństwo pracy,
 - h) dopilnowanie, aby maszyny i inne urządzenia techniczne czasowo niesprawne, uszkodzone lub pozostające w naprawie były wyraźnie oznakowane i zabezpieczone w sposób uniemożliwiający ich uruchomienie,
 - i) umieszczanie przy maszynach i innych urządzeniach technicznych w widocznym miejscu instrukcji obsługi uwzględniającej zasady i przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy.
8. Opracowanie oraz umieszczenie w widocznym i łatwo dostępnym miejscu regulaminu porządkowego, określającego szczegółowe przepisy i zasady użytkowania pomieszczenia (objektu) oraz zasady bezpieczeństwa i higieny pracy.
9. Dopilnowanie, aby stosowane w podległej jednostce organizacyjnej wszelkie materiały niebezpieczne, które mogą stanowić zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi, były wyraźnie oznakowane, przechowywane w zamkniętych pomieszczeniach i miejscach do tego przystosowanych w opakowaniach chroniących przed ich szkodliwym lub niebezpiecznym działaniem.

§ 9

Obowiązki zawarte w § 8 mają zastosowanie także do pozostałych jednostek organizacyjnych powołanych w Uczelni oraz do samodzielnych stanowisk pracy, osoby nadzorujące obiekt w Zakopanem / CHATKA / sekretariatów organizacji związkowych, a także organizacji studenckich, sportowych, kulturalnych i innych o charakterze społecznym, działającym na terenie Akademii Ekonomicznej w Krakowie.

§ 10

I. Pracownicy Akademii Ekonomicznej mają prawo do :

- 1) powstrzymania się od pracy w razie gdy warunki pracy nie odpowiadają przepisom bezpieczeństwa i higieny pracy lub gdy stwarzają bezpośrednie zagrożenie dla niego lub innych osób; powstrzymując się od pracy pracownik ma obowiązek niezwłocznego powiadomienia o tym przełożonego,
 - 2) powstrzymania się od wykonywania pracy wymagającej szczególnej sprawności psychofizycznej w przypadku, gdy jego stan psychofizyczny nie zapewnia bezpiecznego wykonywania pracy i stwarza zagrożenie dla innych osób. Powstrzymanie to może nastąpić jedynie po uprzednim powiadomieniu przełożonego .
- I. Do podstawowych obowiązków pracowników Akademii Ekonomicznej należy przestrzeganie przepisów i zasad bhp, a w szczególności :
- 1) znajomość przepisów i zasad bhp, branie udziału w szkoleniu i instruktażu z tego zakresu oraz poddawanie się wymagany egzaminom sprawdzającym,

- 2) wykonywanie pracy zgodnie z przepisami i zasadami bhp oraz stosowanie się do wydawanych w tym zakresie poleceń i wskazówek przełożonych,
- 3) dbanie o prawidłowy stan maszyn, narzędzi i sprzętu oraz o ład i porządek w miejscu pracy,
- 4) stosowanie środków ochrony zbiorowej, a także środków ochrony indywidualnej oraz odzieży i obuwia roboczego, zgodnie z ich przeznaczeniem,
- 5) poddawanie się wstępnym, okresowym i kontrolnym oraz innym zaleconym badaniom lekarskim i stosowanie się do wskazań lekarskich,
- 6) niezwłoczne zawiadomienie przełożonego o zauważonym wypadku przy pracy oraz wszelkich wypadkach innych osób albo zagrożeniu życia lub zdrowia ludzkiego ostrzeganie współpracowników, a także inne osoby o grożącym niebezpieczeństwie,
- 7) współdziałanie z przełożonymi oraz służbą bhp w wypełnianiu obowiązków dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy.

§ 11

Do obowiązków studentów w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy i nauki należy przestrzeganie przepisów i zasad bhp a w szczególności :

- 1) znajomość przepisów i zasad bhp obowiązujących studentów podczas przebywania w Uczelni,
- 2) udział w szkoleniach oraz i nstruktażach z bezpieczeństwa i higieny pracy, a także poddawanie się wymaganym sprawdzianom w tym zakresie,
- 3) wykonywanie zadań i ćwiczeń podczas prac w laboratoriach, warsztatach, pracowniach a także podczas zajęć z wychowania fizycznego w sposób zgodny z przepisami i zasadami bhp oraz stosowanie się do zaleceń i wskazówek prowadzących zajęcia,
- 4) dbanie o porządek i ład w miejscu odbywania zajęć,
- 5) poddawanie się okresowym, kontrolnym i innym zleconym badaniom lekarskim oraz stosowanie się do wskazań lekarskich,
- 6) dbanie o przydzielone środki ochrony indywidualnej oraz stosowanie ich zgodnie z przeznaczeniem,
- 7) niezwłoczne powiadomienie prowadzącego zajęcia o zauważonym wypadku, udzielenie pierwszej pomocy osobom poszkodowanym oraz ostrzeżenie innych osób o zauważonym zagrożeniu wypadkowym.

§ 12

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

R e k t o r

Prof. dr hab. Tadeusz Grabiński